International Online Journal of Educational Sciences, 2017, 9 (2), 516 - 526

iojes
www.iojes.net

International Online Journal of Educational Sciences

ISSN: 1309-2707

Speaking Skills of the Learners Who Learned Turkish as a Foreign Language at B2 Level: A Study on Developing the Graded Scoring Scale

Ali Fuat Arıcı[1], M. Eyyüp Sallabaş[2] and Mustafa Başaran[3]

[1,2] *Yıldız Technical University, Faculty of Education, Department of Social Sciences and Turkish Education, İstanbul, Turkey.*
[3]*Bozok University, Faculty of Education, Department of Primary Education.*

ARTICLE INFO

Article History:
Received 20.11.2016
Received in revised form 24.12.2016
Accepted 30.12.2016
Available online 31.12.2016

ABSTRACT

The language that ensures conveying thoughts, feelings and desires has two functions as understanding and telling. Conveying the information, view, impression and thoughts, which have been formed in whole life period, with verbal means is defined as speaking. Speaking is included in the telling dimension of the language and is the primary way of self-expression. Verbal communication has important place both in society and in language education as a skill. It is important to study verbal skill that lies at the hearth of verbal communication, in education od Turkish language to foreigners. For this purpose, in our study, a grading key is developed to measure Turkish speaking skills of foreigners that learn Turkish language at B2 level. In order to develop middle ranged rubric, we first reviewed current scales in the related literature. Based on this review and on the views of field experts, we formed a middle ranged grading scale. In the scale, the score 3 is assigned for the answer "yes", 2 is assigned for the answer "partial" and 1 is assigned for the answer "no". The developed scale is tested on verbal communications of B2 level foreigner learners studying at TÖMER, İstanbul. Three field experts evaluated and graded speaking of students. The established results are evaluated on SPSS program and correlation coefficients for reliability of grading are calculated. After that, speaking skills data of B2 level foreigner learners of Turkish language are evaluated with formed grading scale and students speaking skills are analyzed based on various variables. The study is implemented with screening model. The gathered data is analyzed with proper analysis technics and with the use of SPSS-16.0 program; the results are presented in tables and are interpreted. In order to test significance of correlation between two variables, t-test is utilized. To test significance of correlation among more than two variables, one-way analysis of variance (ANOVA) is utilized.

© 2017 IOJES. All rights reserved

Keywords:
Teaching Turkish to foreigners, speaking skill, speaking scale, B2 level

Extended Summary

Introduction

Increasing international relations in the world have made it necessary for every state to teach its official language to foreigners. In these activities, it seems that the dominant powers in the social, political and economic spheres have spread their languages into a wider geography. One of the most important reasons of people's speaking Turkish in a wider geography is the teaching phase. For this reason, it is increasingly important that Turkish can be taught as a foreign language. In teaching activity, four language skills constitute the basis. Speaking which is one of them is one of the most basic skills required to be developed in language teaching as it allows people to express their feelings and thoughts verbally. It is planned that the Speaking Skill Graded Scoring Scale developed from this way will be applied to the students who learn Turkish as a foreign language at B2 level and Turkish speaking skills of the students will be examined in terms of different variables.

[2] Corresponding author's address: Yildiz Technical University, Faculty of Education, Davutpaşa Mah. 34220, İstanbul, TÜRKİYE.
Telephone: 05322628939
e-mail: afaturkey@hotmail.com
DOI: https://doi.org/10.15345/iojes.2017.02.016

© 2017 International Online Journal of Educational Sciences (IOJES) is a publication of Educational Researches and Publications Association (ERPA)

Method

In this field study, where quantitative research methods were used, correlational model was used from descriptive screening methods. The study group consisted of 120 students studying at TÖMER of Yıldız, Gazi and Dumlupınar Universities. The data collection instrument consists of two parts. In the first part, a 12-question form was applied in the name of collecting demographic data. In the second part, a graded scoring scale developed by researchers was applied A Likert type rubric contains of three degree which are consists of the options of "Yes", "Partially" and "No". At scale, there are 14 items prepared to measure the content of the speech and the ability to apply external structural elements of the language. During the application phase, unprepared conversation exercises were given to the students in order to prevent them memorizing the material in advance. The students were given speaking prompts just before the class hour started and were asked to make a speech about the given topic. In application which was held at the beginning of the second semester of the 2014-2015 academic year, the two experts listened to each test subject and the common opinion of the experts was taken as the basis for the items given different scores. The data were analyzed with SPSS 16.0 program. Arithmetic average, standard deviation, frequency, percentage, t-test and F-test (ANOVA) were used in the processing of the data.

Conclusion and Discussion

As a result of the first stage; it has been determined that the average scores of Turkish speaking skills of female students learning Turkish as a foreign language were higher than the male students, the average scores of Turkish speaking skills of the students who had previously studied Turkish were higher than the ones who had never studied Turkish, the average scores of Turkish speaking skills of the students who had not thought that learning Turkish had not been difficult were higher than the ones who had thought that it had been difficult, the average scores of Turkish speaking skills of the students who had been reading Turkish books, newspapers and magazines were higher than the students who had not read any of them, the average scores of Turkish speaking skills of the students who had been watching Turkish television channels were higher than the students who had not watched them, and the average scores of Turkish speaking skills of the students who had written Turkish composition, poem, dairy, story etc. were found to be higher than the students who had not written any sorts of Turkish writings. Nevertheless, according to the results of the t test; it can be said that the variables of gender, previous Turkish education, opinion about the difficulty of learning Turkish, reading Turkish publications, watching Turkish television channels and writing Turkish composition, poem, dairy, etc. had no statistical effect on the Turkish speaking skills of the language learners of Turkish as a foreign language. In the second phase of the research, it has been seen that the language skill variable which was the most challenged skill by the students did not have a significant effect on the speaking skills of the learners of Turkish as a foreign language. In the third phase, it has been seen that the language skills of the learners did not have a significant effect on the speaking skill of the learners of Turkish as a foreign language. In the fourth phase, it has been seen that the period of living in Turkey did not have a significant effect on the speaking skills of the learners of Turkish as a foreign language. At the last stage, it has been seen that the purpose of the students' learning of Turkish language did not have any significant effects on the speaking skills.

It is possible to test the graded scoring key, which was developed to measure the speaking skills of the learners of Turkish as a foreign language, with the researches to be done thereafter and to use them in the measuring activities. Considering that speaking skill is one of the least studied topics in learners of Turkish as a foreign language, researches on this skill should be conducted more frequently in future studies.

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin B2 Seviyesi Konuşma Becerileri: Dereceli Puanlama Ölçeği Geliştirme Çalışması

Ali Fuat Arıcı[1], M. Eyyüp Sallabaş[2] ve Mustafa Başaran[3]

[1,2] *Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, İstanbul, Türkiye.*

[3]*Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı.*

MAKALE BİLGİ

Makale Tarihçesi:
Alındı 20.11.2016
Düzeltilmiş hali alındı 24.12.2016
Kabul edildi 30.12.2016
Çevrimiçi yayınlandı 31.12.2016

ÖZ

Duygu, düşünce ve isteklerin aktarılmasını sağlayan dilin anlama ve anlatma olarak iki boyutu vardır. İnsanın hayatı boyunca edindiği bilgi, görüş, izlenim ve düşüncelerini karşısındakilere sözlü olarak aktarmasına konuşma denmektedir. Konuşma dilin anlatma boyutu içindedir ve kendini ifade etmenin temel aracını oluşturmaktadır. Sözlü anlatımın temelindeki konuşma becerisinin yabancılara Türkçe öğretimi alanında da çalışılması oldukça önemlidir. Bu sebeple çalışmamızda B2 seviyesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe konuşma becerilerini ölçmek üzere dereceli puanlama anahtarı geliştirilmiştir. Ara dereceli puanlama anahtarının geliştirilmesi için öncelikle alan yazınında bulunan ölçekler taranmıştır. Taranan ölçeklerden hareketle alan uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ara dereceli puanlama anahtarı oluşturulmuştur. Ölçekte "evet" için 3, "kısmen" için 2 ve "hayır" için 1 puanlamalarına yer verilmiştir. Oluşturulan ölçek İstanbul'da yer alan TÖMER'lerde öğrenim gören B2 seviyesindeki yabancıların yaptıkları konuşmalar üzerinde sınanmıştır. Öğrencilerin konuşmalarını 3 alan uzmanı değerlendirerek puanlamıştır. Elde edilen sonuçlar SPSS programına aktarılarak değerlendirilmiş ve yapılan istatistiksel işlemde puanlayıcı güvenirliğini belirlemek için sınıf içi korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Ardından Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen B2 seviyesindeki yabancıların konuşma verileri hazırlanan ölçeğe göre değerlendirilerek konuşma becerileri çeşitli değişkenler bakımından ele alınmıştır. Çalışma, tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amaçları doğrultusunda toplanan veriler, verilerin özelliklerine uygun analiz teknikleri ve SPSS-16.0 programı kullanılarak çözümlenmiş; bulgular, tablolar hâlinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Elde edilen verilerde iki değişken arasındaki anlamlılığını test etmek için verilere t testi uygulanmıştır. Elde edilen değerlerin ikiden fazla değişken arasındaki anlamlılığını test etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

© 2017 IOJES. Tüm hakları saklıdır

Anahtar Kelimeler: [2]
Yabancılara Türkçe Öğretimi, konuşma becerisi, konuşma ölçeği, B2 seviyesi

Giriş

Dünyada artan uluslararası ilişkiler ulusları ana dillerinde dünyayla iletişim kurmalarında yetersiz bırakmıştır. Bu durum milletlerin birbirlerinin dillerini öğrenme mecburiyetini getirmiştir. Bir ülkenin dilinin yabancılarca öğrenilmesini gerekli kılan unsurlar, o ülkenin yürütmüş olduğu politik, ekonomik, ticari ve kültürel ilişkileri içinde barındırır. Küreselleşen dünyada, devletler birbirleri ile her an iletişim içerisindedir. Bir milletin dilinin diğer milletler tarafından öğrenilmesi o ülkenin prestiji olmuş, ülkeler dillerinin ikinci plana atılmasından rahatsızlık duymuşlardır (Ungan 2006: s. 223.). Nitekim Türklerin ve Türk devletlerinin siyasi ve ekonomik güç olduğu dönemlerde yabancıların Türkçe öğrenmeye yönelik çabalarında artış görülmektedir (Biçer 2012: s. 130).

Tarihte Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinin Hunlarla başladığı rivayet edilmektedir; ancak bu konudaki bugün elimizde bulunan eski en önemli kaynak on birinci yüzyıla ait Kâşgarlı Mahmud'un Dîvânü Lugâti 't-Türk adlı eseridir (Biçer 2012: s. 109-114.). Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilmesinin köklü bir geçmişe sahip olduğu ve tarihin birçok döneminde yabancıların Türkçeye ilgi gösterip onu öğrenme yoluna gittiği görülmüştür. Böyle eski bir geçmişe sahip olmasına rağmen bugün yabancılara Türkçenin öğretimi Türkiye'nin ihmal ettiği alanlardan biri olmuştur. Bunun için de Türkiye'de Türkçe eğitimi ve öğretimi ifadesinden sadece ana dili olarak Türkçe öğretimi düşünülerek programlar hazırlanıp gerekli çalışmalar yapılmıştır. Bu nedenle Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi meselesi geri planda kalmıştır.

[2] Sorumlu yazarın adresi: Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Davutpaşa Mah. 34220, Esenler, İstanbul, Türkiye.
Telephone: 05322628939
e-mail: afaturkey@hotmail.com
DOI: https://doi.org/10.15345/iojes.2017.02.016

Yabancılara Türkçe öğretiminin yeni olması doğal olarak bu konudaki araştırmaların da henüz yeni olduğunun bir göstergesidir. Şu ana kadar Türkçenin yabancılara öğretimi için yapılan çalışmaların büyük ölçüde genel konuları ele aldığı görülmektedir (Arslan, 2012; Göçer ve Moğul, 2011; Bayraktar, 2003). Bunun sebebi de doğal olarak dönemin talep ve ihtiyaçlarının bu yönde olmasına bağlanabilir; ancak bugünün ilgi, ihtiyaç ve beklentileri farklıdır. Artık konunun ilmi bir disiplin halini alarak bu yönde ciddi araştırmaların yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bunun için başta alanın temel meselelerine ilişkin konuların irdelenmesi gerekmektedir.

İnsanoğlunun çevresinde olup bitenleri anlama gayreti içerisinde olma ve bildiği, düşündüğü, hayal ettiği, tasarladığı; yani kısaca içinde bulunduğu hâli etrafındakilere anlatma ihtiyacı vardır. Bunun sonucu olarak da dil denilen iletişim aracı ortaya çıkmıştır. Bu araç yoluyla da sözlü ve yazılı olarak insanların tanışma ve anlaşması mümkün olmuştur. Dille iletişim kurmanın en temel iki yolu vardır. Bunlar, anlama ve anlatma becerileridir. Günümüzde anlama becerilerinden dinleme ve okuma; anlatma becerilerinden ise konuşma ve yazma anlaşılmaktadır.

İnsanı evrendeki diğer varlıklardan ayıran özelliklerin en önemlileri düşünme gücü ve düşündüklerini de ifade etme becerisidir. Konuşma yeteneği, dolayısıyla dil insanı insan yapan niteliklerin başında gelir (Aksan, 2000: 11). Çocuğun doğumuyla beraber çıkardığı ilk seslerle başlayarak dinlemeden sonra ilk edinilen beceri olan konuşma, yine dinlemeden sonra en çok kullanılan beceridir. Konuşma, insanın kendini ifade etmesi açısından çok önemli olduğu gibi Türkçe öğretiminin de temelini oluşturmaktadır. Çünkü konuşma, okuma-yazma gibi iki önemli faaliyetin de çıkış noktasıdır (Temizyürek vd., 2011: 200-201).

İletişimin ve sosyal hayatın iyice değiştiği günümüzde, diğer dil becerileriyle birlikte konuşma becerisinin de gelişmiş olmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak için bireylerden konuşma becerilerini geliştirmeleri beklenmektedir. İyi bir okuma ve dinleme ile başarılı bir yazma konuşma eğitimini kolaylaştıran en önemli etkenlerdendir. Bu becerinin gelişmesiyle birlikte bireyler başta kendini iyi bir şekilde ifade etme ve dolayısıyla arkadaşlık kurma, çevre edinme; onlarla iyi ilişkiler kurma ve etkileme; bir olayı, düşünceyi tam ve düzgün olarak anlatabilme gibi becerilere ulaşmış olurlar. Konuşma becerisinin gelişmesiyle birlikte bireylerin iletişim kurma, iş birliği yapma, ortak karar verme, sorun çözme, kendi düşünceleri ile bilgiler arasında bağlantı kurma ile değerlendirme ve yorum yapma imkânları da artmaktadır. Yine okul ortamında sözlü anlatım becerisinin gelişmiş olması öğrencilerin akademik başarılarını da olumlu yönde etkilemektedir.

Duygu ve düşüncelerini karşıdaki kişilere doğru ve güzel bir şekilde ifade edebilmesi hem yaşamında mutlu olması hem de akademik başarısı için elzemdir. Bireylere konuşma becerisinin geliştirilmesiyle; onların Türkçenin estetik zevkine vararak ve zengin söz varlığından faydalanarak kendilerini doğru ve rahat ifade edebilmeleri, sosyal hayatta karşılaşacakları sorunları konuşarak çözebilmeleri, yorumlayıp değerlendirebilmeleri amaçlanmaktadır (MEB, 2005). Bu yüzden öncelikle bireye doğru ve güzel bir konuşma ortamının sağlanması, daha sonra da bu konuda iyi bir eğitim alması ve bireyin bu konuda sürekli kendini geliştirmesi gerekmektedir. Bunun için öncelikle bireyin bilişsel ve fiziksel yönlerden olgunlaşmasıyla birlikte psikolojik olarak hazır hâle gelmesi gerekmektedir.

Hayatın her alanında doğru, güzel, etkili konuşan ve konuşulanları doğru anlayıp yorumlayan bireylerin yetiştirilmesi için bir taraftan onların diğer dil becerilerinde başarılı olmaları gerekirken diğer taraftan bu becerinin iyi bir şekilde değerlendirilmesinin gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bunun için öncelikle öğrencilerin kendilerini veya birbirlerini değerlendirmeleri, hedeflenen kazanımların daha da kalıcı olmasını sağlayacak, öğrencilerin konuşmayla ilgili yeteneklerini geliştirecektir (MEB, 2005).

Dil becerilerinin ve dolayısıyla konuşma becerisinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi, hem öğretimin başlangıcını hem de gelişme ve niteliğini göstermesi bakımından önemli görülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimini (YDTÖ) modern manada henüz yeni kurulan bir disiplin olarak ele aldığımızda, öncelikle eğitim sürecinin başlangıcını belirlemek için çeşitli seviyelerde ölçeklere ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır. Özellikle farklı dillerden Türkçeye uyarlanan ölçeklerin bu işlevi tam manasıyla ortaya koymasının zorluğundan dolayı çeşitli konuşma ölçeklerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler ve B2 seviyesinde bulunan öğrenciler için bir "Konuşma Becerisi Dereceli Puanlama Ölçeği" geliştirmek ve bu seviyedeki öğrencileri Türkçe konuşma becerisini çeşitli değişkenler açısından incelemektir.

Yöntem

Nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı bu çalışma bir alan araştırmasıdır. Araştırmada var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan betimsel tarama yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada cinsiyet; daha önce Türkçe eğitimi alma; Türkçe öğrenmenin zorluğuna ilişkin düşünce; Türkçe kitap, gazete ve dergi okuma; Türk televizyon kanallarını izleme; Türkçe kompozisyon, şiir, günlük, hikâye vb. yazma; en çok zorlanılan dil becerisi; en başarılı olunan dil becerisi; Türkiye'de yaşanılan süre; Türkçeyi öğrenme amacı değişkenlerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçeyi konuşma becerisi üzerinde etkisi olup olmadığı ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen ve B2 seviyesinde olan toplam 120 öğrenciye ulaşılmıştır. Çalışma grubunu Yıldız Teknik Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi TÖMER'de Türkiye Türkçesini öğrenen ve 2015 yılı Mart ayında B2 kurunda bulunan öğrenciler oluşturmaktadır.

Uygulama

Öğrencilerin konuşma becerilerini tespit etmek için; hazırlıklı konuşmada önceden hazırlanan metnin ezberlenmesi söz konusu olabileceğinden hazırlıksız konuşma çalışmaları yaptırılmıştır. Öğrencilere verilen konuşma konularının üretilmesinde; Sallabaş'ın (2011) çalışması, öğrencilerin seviyeleri, Avrupa Birliği Dil Portfolyosu, hayal dünyalarına uygunluk ve kendilerini rahatlıkla ifade etmelerini sağlaması gibi hususlara özen gösterilmiştir. Bu amaçla konuşma konularının tespit edilmesinde alan uzmanlarının görüşüne başvurulmuştur. Araştırmada kullanılan konuşma konuları aşağıdaki (ek 1) gösterilmiştir.

Uygulamada öğrencilere ders saatinden hemen önce konuşma konuları verilmiş ve verilen konu hakkında bir konuşma yapmaları istenmiştir. Öğrenciler bu konulardan istedikleri herhangi biri hakkında sınıf önünde sözlü sunum yapmışlar, yapılan konuşmalar ses ve görüntü kaydına alınmıştır. Uygulamalar, 2014-2015 eğitim öğretim yılının ikinci döneminin başında gerçekleştirilmiştir. Uygulamalarda her bir deneği 2 uzman dinlemiş ve konuşmaları değerlendirmiştir. Uzmanların farklı puan verdiği maddeler olduğunda bu madde için uzmanların ortak görüşü olan puan verilmiştir.

Verilerin Analizi

Veriler SPSS 16.0 programı yardımıyla çözümlenmiştir. Toplanan verilerin işlenmesinde, aritmetik ortalama, standart sapma, frekans, yüzde, t-testi ve F testi (ANOVA) kullanılmıştır.

Bulgular

Ölçme Aracına İlişkin Bulgular

Çalışmada Türkçe öğrenen yabancılar için B2 kuruna uygun bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Ölçme aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde örnekleme alınan öğrencilere ilişkin demografik verilerin toplanması amacıyla hazırlanan 12 sorudan oluşan bir form yer almaktadır.

İkinci bölümde yine araştırmacılar tarafından geliştirilen dereceli puanlama ölçeği bulunmaktadır. Bu ölçek öğrencilerin konuşma becerilerini ölçmek için amacıyla likert tipi üçlü derecelendirme ölçeği olarak geliştirilmiştir. Ölçek, "evet", "kısmen" ve "hayır" seçeneklerinden oluşmaktadır. Veri tabanı oluşturulurken kullanılan paket programda, "hayır" 1; kısmen 2 ve "evet" ise 3 olarak puanlanarak, girilmiştir. Ölçekte "Konuşmanın İçeriğini" ve "Dilin Dış Yapı Unsurlarını Uygulayabilmeyi" ölçmek amacıyla hazırlana 14 madde bulunmaktadır.

Ölçek geliştirilirken öncelikle benzer amaçla geliştirilmiş ölçekler (MEB, 2006; Sargın, 2006; Lee, 2000; Dunbar, Brooks ve Miller, 2006, Public Schools of North Carolina, 2001; Sallabaş, 2011 ve AB Dil Portfolyosu) incelenmiş ve taslak ölçek hazırlanmıştır. Taslak ölçekte 18 madde yer almıştır. Taslak ölçek, doktorasını Türkçenin öğretimi alanında tamamlayan beş alan uzmanı tarafından incelenmiş ve ölçeğin kapsam geçerliliği bu şekilde sağlanmıştır. Ölçeğin güvenilirliği ise 3 uzmanın 41 deneğin aynı konuşmasını iki hafta arayla taslak ölçme aracını kullanarak değerlendirmesiyle sağlanmıştır. Bu uygulamada ölçeğin iki hafta arayla uygulanması sonucu elde edilen veriler arasındaki korelasyon (r) hesaplanmış aralarında düşük

korelasyon bulunan 4 madde ölçekten atılarak ölçme aracına son şekli verilmiştir. Bu uygulama sonucu her bir madde için elde edilen korelasyon katsayıları aşağıdaki gibidir:

Tablo 1. Araştırmada kullanılan dereceli puanlama ölçeğinin iki hafta arayla uygulanması sonucu elde edilen puanlar arasındaki korelasyon katsayıları

Madde No	Ölçütler	r
	Konuşma İçeriği	
1	Konuşmaya uygun ifadelerle başlıyor mu?	. 732
2	Ana düşünceyi yansıtabiliyor mu?	. 715
3	Ana düşüncesini yardımcı düşüncelerle destekliyor mu?	. 729
4	Konuşmayı uygun ifadelerle bitiriyor mu?	. 712
	Dilin Dış Yapı Unsurlarını Uygulayabilme	
5	Konuşurken heyecanlanıyor mu?	. 950
6	Türkçenin söz dizimine uygun cümleler kuruyor mu?	. 709
7	Konuşurken doğru kelimeleri tercih ediyor mu?	. 723
8	Akıcı bir biçimde konuşuyor mu?	. 790
9	Kelimeleri doğru telaffuz ediyor mu?	. 705
10	Düşüncelerini açık bir şekilde ifade edebiliyor mu?	. 753

Değişkenlere İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmada elde edilen verilerin işlenmesi sonucunda çeşitli değişkenlere ilişkin ulaşılan bulgular ve bu bulguların yorumları yer almaktadır.

Tablo 2. incelendiğinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kız öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamalarının (X =24,64), erkek öğrencilere (X =24, 14) göre; daha önce Türkçe eğitimi alan öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamalarının (X =25. 40), almayan öğrencilere (X =25. 23) göre; Türkçe öğrenmenin zor bir dil olmadığını düşünen öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamalarının (X =25. 10), düşünmeyen öğrencilere (X =24. 53) göre; Türkçe kitap, gazete ve dergi okuyan öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamalarının (X =25. 08), okumayan öğrencilere (X =23. 78) göre; Türk televizyon kanallarını izleyen öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamaları (X =24. 59), izlemeyen öğrencilere (X =23. 94) göre ve Türkçe kompozisyon, şiir, günlük, hikâye vb. yazan öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamaları (X =24. 64), yazmayan öğrencilere (X =23. 67) göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir; ancak yapılan t testi sonuçlarına göre cinsiyet, daha önce Türkçe eğitimi alma, Türkçe öğrenmenin zorluğuna ilişkin düşünce, Türkçe kitap, gazete, dergi okuma, Türk televizyon kanallarını izlemeye ve Türkçe kompozisyon, şiir, günlük, hikâye vb. yazma değişkenlerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçeyi konuşma becerisi üzerinde istatistikî olarak bir etkisinin olmadığı söylenebilir. (p>. 05).

Tablo 2. Cinsiyet, daha önce Türkçe eğitimi alma, Türkçe öğrenmenin zorluğuna ilişkin düşünce, Türkçe kitap, gazete ve dergi okuma, türk televizyon kanallarını izlemeye ve Türkçe kompozisyon, şiir, günlük, hikâye vb. yazma değişkenlerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçeyi konuşma becerisi üzerindeki etkisi

Değişken Sd=118		N	$\overline{X}$	S	t	p
Cinsiyet	Kız	50	24. 64	5. 71	. 526	. 600
	Erkek	70	24. 14	4. 74		
Daha Önce Türkçe Eğitimi Alma	Evet	22	25. 40	4. 58	. 162	. 872
	Hayır	98	25. 23	4. 57		
Türkçenin öğrenmenin zorluğuna ilişkin düşünce	Evet	64	24. 53	4. 71	1. 911	. 580
	Hayır	56	25. 10	4. 25		
Türkçe Kitap, Gazete Ve Dergi Okuma	Evet	56	25. 08	4. 47	1. 650	. 102
	Hayır	64	23. 78	4. 19		
Türk Televizyon Kanallarını İzlemeye	Evet	82	24. 59	4. 68	. 758	. 450
	Hayır	38	23. 94	3. 58		
Türkçe Kompozisyon, Şiir, Günlük, Hikâye vb. Yazma	Evet	89	24. 64	4. 53	1. 059	. 292
	Hayır	31	23. 67	3. 79		

Tablo 3. En çok zorlanılan dil becerisinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe konuşma becerisi üzerindeki etkisi

Değişken	Varyansın kaynağı	K. T.	Sd.	K. O.	F	p	Fark* (Tukey)
En Çok Zorlanılan Dil Becerisi	Gruplar arası	117. 492	3	39. 164			
	Gruplar içi	2147. 10	116	18. 509	2. 116	. 102	-
	Toplam	2264. 59	119				

* 1. Okuma 2. Yazma 3. Konuşma 4. Dinleme

Tablo 3. betimsel analizler ve normallik testi sonuçları

	Betimsel Analiz Sonuçları			Normallik Testi	
	N	$\overline{X}$	S	Levene	P
Okuma	26	25, 15	4, 83	,104	,957
Yazma	29	22, 72	5, 54		
Konuşma	44	25, 09	2, 56		
Dinleme	21	24, 28	4, 57		

Tablo 3. 'e göre öğrencilerin en çok zorlandıkları dil becerisi değişkeninin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe konuşma becerisi üzerinde manidar bir etkisi yoktur. [$F_{(3-119)}$=2. 116; p>. 05].

Tablo 4. En Başarılı olunan dil becerisinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe konuşma becerisi üzerindeki etkisi

Değişken	Varyansın Kaynağı	K. T.	Sd.	K. O.	F	p	Fark* (Tukey)
En Başarılı Olunan Dil Becerisi	Guplar arası	118.460	3	39.487			-
	Gruplar içi	2146.13	116	18.501	2.134	.100	
	Toplam	2264.59	119				

*1. Okuma 2. Yazma 3. Konuşma 4. Dinleme

Tablo 4'e ilişkin betimsel analizler ve normallik testi sonuçları

	Betimsel Analiz Sonuçları			Normallik Testi	
	N	$\overline{X}$	S	Levene	P
Okuma	49	24, 42	5, 1	1,340	,274
Yazma	26	22, 92	4, 35		
Konuşma	24	26,00	,042		
Dinleme	21	24, 28	4, 57		

Tablo 4'e göre öğrencilerin en başarılı oldukları dil becerisi değişkeninin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe konuşma becerisi üzerinde manidar bir etkisi yoktur. [$F_{(3-119)}$=2. 134; p>. 05].

Tablo 5. Türkiye'de yaşanılan süre değişkeninin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe konuşma becerisi üzerindeki etkisi

Değişken	Varyansın Kaynağı	K. T.	Sd.	K. O.	F	p	Fark* (Tukey)
Türkçeyi	Gruplar arası	80. 375	2	40. 187			
Öğrenme	Gruplar içi	2184. 21	117	18. 669	2. 153	. 121	-
Amacı	Toplam	2264. 59	119				

* 1. Lisans Öğrenimi 2. Yüksek Lisans Öğrenimi 3. İş

Tablo 6. Tablo 5'e ilişkin betimsel analizler ve normallik testi sonuçları

	Betimsel Analiz Sonuçları			Normallik Testi	
	N	$\overline{X}$	S	Levene	P
0-6 ay	55	23. 94	4. 40	2,830	,052
6 ay- 1yıl	43	24. 13	5. 22		
1 yıldan fazla	22	26. 00	. 012		

Tablo 5'e göre öğrencilerin Türkiye'de yaşama sürelerinin Türkçe konuşma becerisi üzerinde manidar bir etkisi yoktur. [F(2-119)=1. 882; p>. 05].

Tablo 7. Türkçeyi Öğrenme Amacının Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Türkçe Konuşma Becerisi Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi

Varyansın Kaynağı	**n**	**Sıra Ortalama**	X^2	**SD**	**p**
Lisans öğrenimi	68	34,66	6,992	2	,221
Yüksek lisans öğrenimi	30	39,94			
İş	22	49,75			

Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin konuşma becerileri üzerinde dil öğrenme amaçlarının bir etkisi olup olmadığı incelenmiştir. Yapılan analizlerde varyansların normal dağılım göstermediği tespit edilmiş (Levene 3,434; p ,026) ve ANOVA testi yerine non-parametrik karşılığı olan Kruskall Wallis testi yapılmıştır. Tablo 7'de sunulan sonuçlardan da görüldüğü üzere Türkçeyi öğrenme amaçlarının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe konuşma becerisi üzerinde manidar bir etkisi yoktur [$F_{(2-119)}$=1. 882; p>. 05].

Tartışma Sonuç ve Öneriler

Yapılan araştırmalarda farklı değişkenlerin yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ve öğrenimi sürecine tesiri incelenmiştir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kız öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamalarının (X =24, 64), erkek öğrencilere (X =24, 14) göre; daha önce Türkçe eğitimi alan öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamalarının (X =25. 40), almayan öğrencilere (X =25. 23) göre; Türkçe öğrenmenin zor bir dil olmadığını düşünen öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamalarının (X

=25. 10), düşünmeyen öğrencilere (X =24. 53) göre; Türkçe kitap, gazete ve dergi okuyan öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamalarının (X =25. 08), okumayan öğrencilere (X =23. 78) göre; Türk televizyon kanallarını izleyen öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamaları (X =24. 59), izlemeyen öğrencilere (X =23. 94) göre ve Türkçe kompozisyon, şiir, günlük, hikâye vb. yazan öğrencilerin Türkçe konuşma becerisi puan ortalamaları (X =24. 64), yazmayan öğrencilere (X =23. 67) göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir; ancak yapılan t testi sonuçlarına göre cinsiyet, daha önce Türkçe eğitimi alma, Türkçe öğrenmenin zorluğuna ilişkin düşünce, Türkçe kitap, gazete, dergi okuma, Türk televizyon kanallarını izlemeye ve Türkçe kompozisyon, şiir, günlük, hikâye vb. yazma değişkenlerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçeyi konuşma becerisi üzerinde istatistikî olarak bir etkisinin olmadığı söylenebilir. (p>. 05).

İkinci aşamada öğrencilerin en çok zorlandıkları dil becerisi değişkeninin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçeyi konuşma becerisi üzerindeki etkisi incelenmiş ve manidar bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Üçüncü aşamada öğrencilerin en başarılı oldukları dil becerisi değişkeninin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçeyi konuşma becerisi üzerindeki etkisi incelenmiştir ve manidar bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Dördüncü aşamada öğrencilerin Türkiye'de yaşama sürelerinin Türkçeyi konuşma becerisi üzerindeki etkisi incelenmiş ve manidar bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Son aşamada öğrencilerin Türkçe öğrenme amacının Türkçeyi konuşma becerisi üzerindeki etkisi incelenmiştir ve manidar bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Bu sonuçlara göre, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin konuşma becerilerini ölçmek için geliştirilen dereceli puanlama anahtarının bundan sonra yapılacak araştırmalarla sınanması ve yapılan ölçme faaliyetlerinde kullanılması mümkündür.

Konuşma becerisinin yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerde en az çalışılan konulardan biri olduğu göz önüne alınarak, bundan sonra yapılacak çalışmalarda bu beceriye yönelik araştırmalara daha sık yer verilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Aksan, D. (2000). *Her yönüyle dil: ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları.

Arslan, M. (2012). Tarihi süreçte Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi-öğrenimi çalışmaları, *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2), 167-188.

Bayraktar, N. (2003). Yabancılara Türkçe öğretiminin tarihsel gelişimi. *Dil Dergisi*, 119, 58-71.

Biçer, N. (2012). Hunlardan günümüze yabancılara Türkçe öğretimi, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1(4): 107-133

Dunbar, N. E., Brooks, C.F. and Miller T.K. (2006). Oral communication skills in higher education: using a performance-based evaluation rubric to assess communication skills. *Innovate Higher Education*, 31(2), 115-128.

Göçer, A. Moğul, S. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi çalışmalarına genel bir bakış. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Terature and History of Turkish or Turkic*, 6/3, 797-810.

İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı (6, 7 ve 8. Sınıflar için) (2006). Ankara: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

Lee, L. (2000). Evaluating intermediate Spanish students' speaking skills through a taped test: a pilot study. *Hispania*, 83 (1), 127-138.

Oral language assessment in the foreign language class (planning, conducting, managing). the positive dream. (2001). Public Schools of North Carolina. Department of Public Instruction.

Sallabaş, M. E. (2011). *Aktif öğrenme yönteminin ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin konuşma becerisine etkisi*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı.

Sargın, M. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin konuşma becerilerinin değerlendirilmesi- Muğla ili örneğinde.* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı.

Temizyürek F., Erdem, İ., ve Temizkan, M. (2011). *Konuşma eğitimi sözlü anlatım.* Ankara: Pegem Akademi.

Ungan, S. (2006). Avrupa birliğinin dil öğretimine karşı tutumu ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15: 217-225.

Ek 1.

Konuşma konuları

1. Deprem veya benzeri doğal afetler sırasında yapılması gerekenler nelerdir, bu afetlerden sonra ortaya çıkan zararların giderilmesi için neler yapılmalıdır? Anlatınız.
2. Çevrenin kirlenmesine neden olan etkenler ve çevre kirliliğinin çözüm yolları hakkındaki düşüncelerinizi anlatınız.
3. Sınıftaki arkadaşlarınızla olan ilişkilerinizden yola çıkarak insanlarla iyi geçinmenin önemini anlatınız.
4. Yaşlılara gösterilmesi gereken saygı ve hoşgörü konusundaki düşüncelerinizi anlatınız.
5. Ormanların faydalarını anlatınız.
6. Yalan söylemenin zararlarını çevrenizde tanık olduğunuz olayları da örnek vererek anlatınız.
7. Çevremizdeki insanlara karşı güler yüzlü olmanın önemini anlatınız.
8. Yardımlaşmanın niçin önemli olduğunu, insan ve toplum hayatına sağlayacağı kolaylıkları anlatınız.
9. Daha önce gezip gördüğünüz bir yeri, beğendiğiniz ve beğenmediğiniz yönleriyle birlikte anlatınız.
10. Arkadaşlığın önemini anlatınız.
11. Okumanın (kitap, dergi, gazete vb.) faydalarını anlatınız.
12. Severek oynadığınız bir oyunu bütün yönleriyle anlatınız.
13. Dostluğun önemini (gerçek bir dost nasıl olmalı, niçin dosta ihtiyaç duyarız ve dost kazanmanın yararları) anlatınız.
14. Severek izlediğiniz bir filmdeki olayları sırasına uygun olarak anlatınız.
15. Bilimsel gelişmelerin (bilgisayar, uzay teknolojileri, teknolojik araçlar vb.) hayatımıza sağladığı kolaylıkları anlatınız.
16. Sevdiğiniz bir arkadaşınızı bütün yönleriyle (dış görünüşü, sevdiğiniz özellikleri vb.) tanıtınız.
17. Doğal güzellikleri korumanın ve onlara sahip çıkmanın önemini çevremizde gördüklerimizi de düşünerek anlatınız.
18. Annelerimizin bizleri yetiştirmek için yaptıkları fedakârlıkları da düşünerek annenize olan sevginizi anlatınız.
19. Yoksullara ve ihtiyaç sahiplerine nasıl yardım edilmesi gerektiğini anlatınız.
20. İnternet kullanımının yararlı ve zararlı yönlerini anlatınız.
21. Kendinizi dünyanın yöneticisi olarak düşününüz. Neleri değiştirmeyi ve neler yapmayı istediğinizi anlatınız.
22. Sevdiğiniz, davranışlarını beğendiğiniz, kendinize örnek aldığınız birini tanıtınız.
23. Başınızdan geçen üzücü bir olayı (Nasıl başladı, neler yaşandı, sonrasında neler hissettiniz?) anlatınız.
24. Gelecekte seçmek istediğiniz/seçtiğiniz mesleği (niçin bu mesleği seçtiniz, mesleğin özellikleri neler vb.) anlatınız.
25. Dürüst olmanın ve yalan söylememenin önemini anlatınız.
26. Misafirperverliğin önemini (misafirlerimize nasıl davranmamız gerektiği, toplum hayatındaki önemi, neler ikram ederiz vb.) anlatınız.
27. Sevdiğiniz bir spor dalını ve spor yapmanın faydalarını anlatınız.

Copyright of International Online Journal of Educational Sciences is the property of International Online Journal of Educational Sciences and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use.